

U.G. 5th Semester Examination - 2021

SANSKRIT

Course Code: BSNSCCHT501

Course Title: Vedic Literature

Full Marks : 40

Time : 2 Hours

The figures in the right-hand margin indicate marks.

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable.

1. अधोलिखितेषु दश प्रश्नाः देवभाषया देवनागरीलिप्या च समाधेयाः 1×10=10
- पाठ्यपुस्तकस्योषासूक्तस्य कस्तावत् ऋषिः?
 - उषासूक्ते प्रयुक्तच्छन्दसो नाम किम्?
 - अक्षसूक्तमृगवेदस्य कुत्रोपलभ्यते?
 - मघवादेवः कः?
 - 'कृणोति' इत्यस्य लौकिकरूपं किं भवति?
 - सायणाचार्यानुसारं हिरण्यगर्भशब्दस्य कोऽर्थः?
 - हिरण्यगर्भसूक्ते 'कः' इति पदेन को बोध्यते?
 - 'अनुव्रतः पितुः पुत्रः'—इति मन्त्रांशः कस्मिन् सूक्ते समुपलभ्यते?

- 'मा भ्राता भ्रातरं द्विक्षन्'—इत्यस्य आशयः कः?
- वरुणः कस्य स्थानस्य देवता?
- 'योऽवसर्पति नीलग्रीवः'—इत्यत्र 'नीलग्रीवः' पदेन को बुध्यते?
- लेट् कस्मिन्नर्थे प्रयुज्यते?
- 'यो जात एव प्रथमो मनस्वान्'—इत्यस्य मन्त्रांशस्य कस्तावद् द्रष्टा?
- 'ब्राह्मणाः' इत्यस्य वैदिकरूपं लिख्यताम्।
- 'कस्मिन्नु भगवो विज्ञाते सर्वमिदं विज्ञातं भवति'—इति प्रश्नोऽयं केन कमुद्दिश्य कृतः?

2. अधोलिखितेषु पञ्च प्रश्नाः देवभाषया देवनागरीलिप्या च समाधेयाः 2×5=10
- उषासूक्तस्य कस्तावत् ऋषिः? का च देवता?
 - इन्द्रस्य विशेषणद्वयं लिख्यताम्।
 - 'अक्षैर्मा दीव्यः कृषिमित्कृषस्व'—इत्यस्य आशयः कः?
 - अंगिराऋषिः ब्रह्माविद्यां कस्मात् प्राप्तवान्?
 - मुण्डकोपनिषदनुसारम् अपरा विद्या का?
 - वरुणदेवस्य विशेषणद्वयं लिख्यताम्।
 - 'भव् + आट् = ति = भवति'—इत्यत्र 'आट्' आगमः केन सूत्रेण भवति?
 - प्रकृतिपाठः कतिविधः? नामानि लिख्यन्ताम्।

3. टीका विरच्यतां देवभाषया कस्यापि द्वयस्य : $5 \times 2 = 10$
- i) लेटलकारः
 - ii) रुद्रस्य माहात्म्यम्
 - iii) वैदिकस्वरः
4. कस्याप्येकस्योत्तरं प्रदेयम् : $10 \times 1 = 10$
- i) हिरण्यगर्भसूक्तस्य दार्शनिकमाहात्म्यं वर्णयताम्।
 - ii) मुण्डकोपनिषदनुसारं जीवात्मपरमात्मस्वरूपमालोचयताम्।
 - iii) वैदिकसंस्कृते शब्दरूपस्य प्रयोगविषयकमालोचनं क्रियताम्।
-